

115

BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITAȚII
DIN
BUCUREȘTI

No. Curent Format

No. Inventar Anul

Secția Raftul

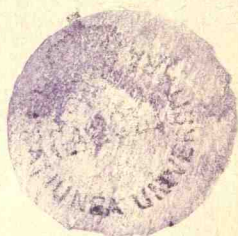
60489

6049/34

C. ARGINTARU

AGONIA SOARELUI

EDIȚIA A TREIA

EDITURA HYPERION CLUJ

1933

Inv. A. 38.734

C. ARGINTARU

254726

AGONIA SOARELUI

EDIȚIA A TREIA

58969

Editura HYPERION Cluj — 1933

1947
CONTROL
1997

BIBLIOTECĂ UNIVERSITARĂ

COTA 60489

PC 253/82

B.C.U. Bucuresti

C58969

AGONIA SOARELUI

P O E T U L

Văd și simt toată însufleșirea de pe pământ,
de aceea lacrimile mi le 'nec într'un cânt.

Trăiesc în orice fir de iarbă,
în fiecare pom,
în boabele de nisip
și 'n toate găngăniile;
înțeleg viața pietrelor
și întreaga renaștere din cuprins.
Desprins
din mulțime, ascult, deoparte stând,
cum vântul — aripa creațiunii —
mișcă ramurile, întorcând
frunzele 'ntr'o parte;
iar cântul meu
ce vine de departe
ca un ecou din adâncimi,
se 'ngână
cu ciripitul păsărilor
într'o melodie păgână.

Eu făuresc poema firii, —
în sufletul meu oglindindu-se
toată măreția viețuirii.

Sunt basmul nesfârșit,
mereu înținerit
și 'nviorat,
ce pe 'nserat
îl spun bunicile copiilor s'adoarmă.
În mine nimic nu se sfarmă
din credința ce o am în *altă lume*,
mai bună și mai cu rost, —
sunt înțelegător a toate
cum nimeni altul n'a mai fost.

Suferințele tuturoră în mine sapă
adânci brazde de văpaie și de foc,
înțeleg pe cei bătuși de nenoroc
iar tânguirea lor ființa mea adapă;
toată nădejdea lor o strâng
și speranța lor n'o frâng,
ci le prevestesc
cu venirea primului stol de cocori,
un nou revărsat de zori.

Cunosc dragostea cea mai adâncă;
din iubire mi-am făcut altar,
ascult de ea ca de-o poruncă
ce mi s'a dăruit ca un ceresc dar.

Soarele, în zile senine,
și nopțile cu răcori divine
luminate de lună,
îmi împodobesc făptura;
iar stelele, deasupra mea, cunună,
altfel răsar
și altfel dispar.

Trupul îmi e mânăstire
în care glăsuesc durerile mele,
sper în *devenire*, —
nu sunt copleșit de păcate gre'e.

Văd prin nepătruns
până *dincolo* de viață
și străpuns
de fiorul veșniciei reînoiri
singur mă desvălui din ceață.

Toate acestea le știu
pentru că sunt cu adevărat viu
și eu
sunt mai aproape de Dumnezeu.

DE PRIN VEACUL DOUĂZECI

Stau vlădicii duși pe gânduri în pervaz de mănăstire,
Privesc golul dintre ziduri și în trista lor ochire
Cheamă pe Cristos aeeva să dea suflet iar credinții, —
În mulțimi pătrunzând duhul îndoelii neliinșii
Într'o vieață viitoare... Și morala e pe moarte!
Astăzi nu se află *omul* ca mulțimile să poarte
Pe cărările Istoriei și legende să 'mpletească, —
În 'ogoru-atât de rodnic burueni încep să crească.
Prin văzduh nu mai trec cărduri de cocori în primăvară
Și nici doine dela fârle nu se mai aud spre sară;
Zboară 'n loc de rândunele numai pasări de oșel
Purtând trista melodie cu miros de-un nou măcel.
Iar în răsărit mocnește o epocă de 'noire
Vrând să cârmuiască turma fără dreptul de crâcnire;
Toate acestea se frământă pe spinare de popor,
Până Binele să vie, Dreptul merge prin omor;
Și noi încă n'avem timpul să 'nfrăjim al nostru gând
Și s'aducem ușurare cu o oră mai curând.
Soarele îl vrem al nostru, numai pentru noi răsără,
Pentru alții fie iarnă, pentru noi să fie vară;
Nu cunoaștem omenia și vorbim de ea mereu,
Iar când îndrugăm minciuna, martor luăm pe Dumnezeu.

GÂNDURI ARSE DE SUBLIM

Când s'a cântat a treia oară
opera-i plină de soare,
Beethoven a rămas pe gânduri,
— acum trăia o lume nouă —
nimic în juru-i n'auzea,
nici când *Imnul veseliei*
în dulce chin se isprăvia
și întreagă *Simfonia a nouă*.

Având mulatra 'n fața lui
folănită pe-un divan,
sugrumându-i între sâni
puterea-i de titan,
Baudelaire,
într'un famec turburat
scria poeme despre *Nori*
și legăna în slovă caldă
pe *Amanții călători*;
atâta dor l'a otrăvit
și-a 'nebunit.

Cu sănătatea lui certaf,
peste puteri de'ndurerat,
Van Gogh.
când și-a privit
sufletul printre culori,
a 'nebunit.

Vorbind mai bine cu cei morți
ale căror umbre vii
în *astral* se proiectează,
William Crookes le înviază;
fluidele plutesc în juru-i,
efluviaile divine 'i spun
cum lumea toată îl socoate
de nebun.

Pe patul meu stropit cu sgură,
dogorit d'un antic corp,
șoptesc cu veacuri într'un op;
spicul viersului se coace,
din suflet mi-a rămas un strop;
puterile dacă-mi adun
devin nebun.

COPILUL MEU

Copilul meu cu ochi de roaună,
Cu suflet crud de infinit,
Cu zâmbet blând
Ca și o rază
Dimineața 'n răsărit;
Prin suflul cald al buzelor
Aspiri comoara mea de gând,
Iar trupul tău de-acuma poartă,
Nădejdea mea, copil plăpând.

Și cu priviri așa curate
Măinile spre mine 'nfinzi,
Durerea vrei să mi-o cuprinzi
Și s'o prefaci în sănătate.

Să fii norocul meu pierdut,
Să fii credința mea apusă
Și viața ta, un veac întreg
Pe liniștite căi să fie
În foamnele bogate dusă.

RAZA SOARELUI MURISE

Scumpului meu prieten Victor Stanciu

Și-am pornit în lumea largă
după Bine călător,
pe cărări necunoscute,
neumblate de picior.
Străbătui șesuri și văi,
dealuri ce se prelungesc în munți,
ape mari cu stânci în vaduri
le trecui fără de punți.
Și la orizont, departe,
în agonia unui soare'n scăpătat,
un castel cu turnu 'n nouri
m'atrăgea cu vagi ecouri.
Pașii, pân'atuncea domoliți,
mi-i grăbii cu nerăbdare
voind iute Viitorul mult visat,
să-l cuprind cu lăcomie
într'o lungă adorare.
Drumul, când păru că se sfârșește
mă trezii în fața

unui vechi mormânt barbar,
și-un pietroi enorm,
scobit la mijloc,
arăta păgănu altar.

Totu'n juru-mi era rece,
făcerea grea mă 'nvăluia,
raza soarelui murise,
întunericul cădea.

EU CÂNT

Cânt uitarea ce s'așterne pe dragostele mult trăite
Și iubirea ce 'ncolțește 'n fecioreștile făpturi,
Și prelungul șuerat al frunzelor de prin păduri,
Și cânt amanșilor păcatul în patime neistovite.

Cânt durerile ascunse 'n triste ființe pământene
Și năzuința ce ne duce în calea ei spre nemurire,
Și suflul dornic de viață ce cuprinde întreaga fire,
Și cânt oceanul de plăcere din arcuitele sprâncene.

Cânt a zărilor podoabă ce se revarsă în cuprins,
Și cânt a stelelor lucire din nopțile înseninate;
Destinul ce ne duce pași — alte căi vrând să ne-arate,
Și cânt pe orice călător pe care drumul nu l-a 'nvins.

IN LARGUL SENINULUI DE DIMINEȚI

Veniți la marginea durerii
Să schimbăm cursul suferinții
Și cât mai suntem în toiul puterii
Să cautăm leacul răului ființii.
Să mergem în largul seninului de dimineți,
Să sorbim în noi cupele altor vieți,
Și soarele unei noi credinți
Să ne cuprindă 'n vâlvățai, —
Și pornind pe alte căi
Să prindem zărilor în noi
Și răcoarea din cărare
Prelungită după ploi.

58969
Veniți și voi, femei, ce 'ntr'una
Purtați ofțările pe buze,
Și-aveți păcate în priviri,
Și puneți patimă 'n iubiri;
Vă mlădie trupul dorinți
Și-aveți lacrimi ferbinți
Dar nu mai aveți căinți.

Veniți cu toți 'n acest ceas
În care uși ce-ai pățimit;
Ce-a fost eri am răstignit
Și-un alt eu va fi în noi.
Ne-om crede o clipă semizei,
Vom fi tineri ca și ei,
Și la fiecare pas
Toți vom spune într'un glas:
Iubirea este un altar
În fața căruia să cazi,
Și s'o trăim așa ca azi;
S'o preamărim în rugi și cânt
Că-i *bunul* singur pe pământ.

S I N G U R

Stau singur în casă
 Și forc și urzesc la planuri mereu,
 Perdeaua-i sumeasă
 Și văd patru stele ce scapăr din greu
 'Njugate la carul
 Ce pleacă cârmind spre Steaua Polară.
 Mi-e fața ca varul
 Și tremur când ziua merge spre seară.
 Demult și norocul
 Cu groază l-aștept să-mi bată la ușe.
 Mai tare ca focul,
 Aproape 'n vecini, jelește-o mătușe.
 În suflet colindă
 Gânduri vrăjmașe și pline de vise.
 Dincolo de tindă
 Căile rele 'mi sunt toate deschise.
 Ca și un lunatic,
 Cu totul sdrobot, cad în patu-mi întins,
 Iar dorul, jeric
 Cu flăcări de somn, pe dată m'a 'ncins.

COPILĂRIA MEA

Pe unde 'mpopistratul strugurilor
coace platul
și pitpălăcii cântă prin toriștile de mei,
iar rugilor pe câmp
le strălucesc murele — ochi de luceferi;
pe unde femeile 'nălbesc la fușuroaie pânze de in
și ielele joacă la ierugă Rustemul cu mâinile 'n șolduri;
pe unde Muma Ploilor stă ascunsă 'n zăvoi
așteptând să trecă bușneagul de căldură
ca să umfle apele 'n ududoii,
iar cârtișele să facă pe răcoare
mușuroale pe răzoare;
pe unde moș Scoabă, în toflogi,
poartă pe umerii gârbovi
desagii plini cu roada câmpului,
și mânzeșii își frâng coarnea în păduceii braniștei,
iar gușterii nu mai au astâmpăr prin tufele de vie, —
prin aceste locuri îmi caut copilăria
trăită pe deșelatul murgului
și tinerețea rămasă prin aracii viilor,
alinată ca drevele de smeu pe vârful unui mălin.

Treceau prigorile 'nsetate deasupra miriștilor
și-un erete
se da de unda morții dup' un brabete;
Chiva lui Ghilăială aulea și cânta din băerile inimii
de răsuna valea Strâmbii;
răceala serii se lăsa pe 'ndelete
ca o geană de haiduc.
Prin capul viilor mă 'mbăta mirosul de cimbru
și nu știam pe care colnic s'apuc
să mă pierd mai repede prin hăjișuri.
Prin deșisuri,
la câte un luminiș,
fluturii din zăvelcile măriilor
scânteiau ca licuricii 'n iarbă,
iar sâni, ca grunții de piatră,
cu sfârcuri obraznice,
străpungeau borangicul ciupagelor.

E mult de-atunci!
S'a schimbat o lume!
Mă scaldă amintirile bogate,
zadarnic îmi caut trecutul,
nu-l pot găsi prin ziduri de cetate.

R Ă T Ă C I T

Fumul de tămâie
umple altarul de mălăni
și sfinții de pe ziduri
tremurându-și rugile 'n priviri,
coboară rugăciuni
în cădelniși pline de tămâie.

Călugărul — Cristos aievea —
împarte darul cuminicăturii
bătrânilor ce mai păstrează
o fărâmbă de credință
în cerul gurii.

Prin ferestrele mănăstirii
se strecoară Duhul-Sfânt
în pulbere de lumină,
și revârsând-o 'n suflete smerite
le purifică de orice vină.

La locul închinării venii și eu,
purfând suferința 'n trup și glas,
și cu umilitul meu pas
în genunchi căzui;
Spre Tine, Doamne,
înălțându-mi privirea,
cu nădejde Îți cerui
izbăvirea.

. . .

Dar patimile,
tot mai adânc în mine sapă
și mă 'ngroapă.

E M I N E S C U

Tu, maestre, ai cântat lumea și paloarea vremii tale.
Din amor altar făcut-ai, închinând Măriei Sale
Toată frudnica ta vieață, idealul tău cel sfânt
Și-ai găsit o melodie la durere pe pământ.

Glasul tău răscoli patimi și-ți făcu atâți dușmani
De-ți grăbiră și sfârșitul mai de vreme cu mulți ani.
Pretinii te ocoliră iar femeea te 'ndrăgi,
Dar în trista ta vieață chiar și ea te amăgii.

Cei din jurul tău, iloșii, veneticii și Fanarul,
Pe cari cu-atâta foc tu ți-ai revărsat amarul,
S'au sporit și sunt 'n slujbe sus pe trepte și mai 'nalte
Ca la glasul lor s'asculte și mulțimile să salte.
Astăzi doar își fac cu ochiul și pe jaf sunt înțeleși
Și se 'ntrec la 'mbogățire că de acea sunt „aleși“.

N'ai trăit să vezi ospățul de cadavre omenesti,
Cum sfârșește epopeea unui neam la Mărășești,
Și prăpădul ce se'ntinse peste lume'n răsărit
Cum o 'mpărăție veche în trei zile a murit
Așa mari nenorociri pe pământ nu se cunosc
Câte aieva se'ntâmplară în cei câțiva ani la Mosc.

. . .
Ura 'n sufletele noastre revărsatu-și-a risipa
Și pe 'ntreaga omenire vrajba și a întins aripa.

Și de aceia tu, maestru, în prea scurta ta viața
Ai simțit cum adevărul stă învăluit în ceață.
Astăzi de aveam norocul printre noi să poți să fii,
Epopea Indurării numai tu puteai s'o scrii.

P S A L M

Ca un blestem de femei părăsită,
Ca o durere de copil orfan;
Ca un trăznet de furtună însorită
Și ca o nădejde de călător sărman,

Așa se topește a făpturii snagă
Ce burează o clipă în largul cuprins,
Apoi se înalță spre o iubire dragă
Și strop nu mai lasă din fiecare ins.

MUMA PĂDURII

Râde ceru 'n vârf de ulmi
și opește zarea 'n locul
unde și-a pierdut o față
fecioria și norocul.

Seara când își lasă geana
drumul cântă haiducie,
iar în plai la Fugășin
lângă pivnița pustie,
roi de iele, despletite,
joacă 'n jurul nukului,
dau fârcoale
braniștei,
când în noapte se descarcă
de-un zănătec trei pistoale.

Când se ivesc zorile
și alungă neagra besnă,

Muma Pădurii,
cu piciorul rupt din gleznă,
moaie troscoț într'o piuă
și-l descântă 'n prag de ziuă,
stropind casa unde doarme
biata fată ce-a greșit;
vorbe ne 'nțelese spune
în grai aspru, răgușit:

— Trupul tău să nu mai simtă
tremurare la dănac,
iară sâni-ți tari ca piatra
ce-au 'nebunit feciorii
să-i sugrume câte un rac.

Ion al Leancăi plecă 'n lume
lăsând casă și copii,
c'a pierdut cu tine vremea
toată vara printre vii.

Gheorghe Oprea, flăcău mândru,
era gata de 'nsurat,
dar când apă tu i-ai dat

din găleata ta să bea,
l'a lovit o boală grea, —
și de-afuncia zace într'una
de izdat.

Pentru așa păcate grele,
ochii ce-ți lucesc în cap
ca două mure,
îi blestem să nu mai vadă
horă, praznic și bordei, —
toată viața s'o petreci
ca strigoaică prin pădure.

B I N E L E

Binele să-l faci totdeauna și oricui,
Fără răsplată, — și nu spune nimănui;
Când floarea se deschide răspândind parfuma
Nu știe că trece un călător pe drum.

COPACII SATULUI

În satul meu de pe colină
din depărtare se zăresc
și parcă tot într'una cresc
trei stejari bătrâni
rămași din vremea veche
cum rar le mai găsești pereche;
sunt stăpâni
pe câmpie și pe zare,
mereu vârfurile 'nclină
de vânturi și de lumină,
de ani mulți și sănătate, —
și această greutate
clocotește 'n rădăcină.

Unde odat' a fost zăvoi
la o margine de sat,
cu crengile într'un ofat
stă copacul lui Negoii.

Mai la vale, spre răstoacă,
unde vara se tot joacă
o mulțime de copii,
de prin vii
răsare
îufanul lui moș Răscioacă.

Și copacul Giurcăi Iuncu
cu vre-o patru gemănări,
răslețit spre răsărit
a rămas pe runcu
vechi — stâlp de cer —
și privește aiurit.

În satul meu cei trei stejari
sunt o veșnică podoabă,
ei într'una povestesc:
cu soare
pe dogoare
și cu lună
în noapte bună;
iară stelelor șoptesc
când luceferi pe cer cresc,
câtă lume a trăit
de când ei au răsărit.

M A M A

Mamă!
 nu știu
 de voi putea să fiu
 lângă tine,
 în clipa când
 durerile te-or sfășia
 și gândurile te vor răpune,
 că eu voi fi departe,
 fără a-ți putea spune
 toată suferința
 și umilința,
 ce-am îndurat
 de când am plecat
 de-acasă.

Era o noapte aspră
 când am eșit pe poartă 'n lume,

sufletul mi-era scăldat în spume
iar tu, cu privirea tremurândă,
mi-ai sărutat fața plăpândă
și, rezemați de stâlpul porții,
m'ai privit în zarea
sorții !...

Apoi
între noi
a căzut depărtarea...

De-atunci m'am perindat prin ani !
în calea mea a trebuit mereu
să sui prin mărăcini și bolovani,
prin văi și râpi urcând din greu,
razele soarelui mă găseau obosit
și adormeam de suferințe dogorît.

Viața mea, cu rost sau fără rost,
așa a fost...

Și-acum,
rămas în mijloc de drum
și știindu-te pe tine 'n pragul morții,

ași vrea, scumpă mamă,
 să-ți vorbesc,
 să mă spovedesc,
 de ce-am văzut
 și-am petrecut,
 în suferinți
 și umilinți,
 și de toată sfânta mea durere
 ce-am păstrat-o 'ntr-o tăcere
 de moarte;
 ascultându-mă înfrigurată
 ca altădată,
 îmi vei ceta destinul și ursitoarea
 ce 'n suflet porț,
 te voi îmbrățișa
 pentru cea din urmă oară,
 tu vei muri,
 eu voi trăi
 ca mort...

DOR PĂGÂN

De câte ori n'am străpuns cerul
cu privirea umedă de amintiri
și câte doruri nu ne-au năpădit în suflet
oprindu-se în locul dulcilor iubiri.

Dar timpul trece ca un fulger
iar viața ne 'mbătrânește cu veacuri, —
și acestei treceri fără vreme
zadarnic îi mai căutăm acuma leacuri.

Cutremurați de gândul morții,
— și moartea e o lege din cuprins —
ne mai opintim odată în vijelia sorții
și cădem învinși... așa-i e dat oricărui ins.

Și-afunci,
cel mai nimerit lucru
e un trai pe 'ndelete,
fără grabă,
că 'ntârziem
și rămânem de cete, —
și cine a rămas odată
e rămas;
în lumea asta
are mare 'nsemnătate un ceas, —
și de-l petreci cu vin și cu femei
uitând zilei răutatea ei,
e mai plăcut
și mai de preț
decât Olimpul plin de zei.

COPIIILOR

Copii cu brațele deschise ca adierile de vânt,
Sunteși răcoarea dimineții 'nrourată de un cânt;
Sunteși mireasma 'nlăcrimată a vrerilor ce sunt în noi, —
Credința vechilor altare ne mântue de rău prin voi.

Vă e făptura mai curată ca mugurii ce cresc pe ram,
În voi se naște viitorul și sănătatea unui neam,
Iar noi nu pregețăm o clipă să năzuim mereu în voi,
Să duceți mai departe firul vieților ce sunt în noi.

METAPSIHICĂ

Domnului Mihail Drăgănescu

Sbateri prelungi — zadarnice chinuri —
Spicul fericirii înfloreste rar,
Gându 'nmugurit făptura trudește
Scăpărând dureri cât dai în amnar !

Ne cere pământul otrava din noi,
Sufletul nostru — grăunte de viață —
Sboară 'n văzduhuri de unde se 'ntoarce
Să 'nchege ființă din aripi de ceață.

Așa este legea oricărei vieți :
Să nască, să moară, să 'nvie mereu
Până devine senină și pură
Găsindu-și lăcașul lângă Dumnezeu.

INSOMNIE

Trece vremea agale pe şubrede roate
Şi descurajarea ne-a cuprins în foate;
Vieaşa o ducem abia pe umeri, —
Pe cei mulţămişi pe degete'i numeri.

Iubirea ce ali' dată era adorată
Prin colţuri de fiinţă stă aruncată;
Spâncenele negre şi-acuma ne dor, —
Soarele dorinţii e 'ntunecat d'un nor.

PELERINUL

Scriitorului Panait Istrati

Pătruns de-un dor nepotolit spre soare
cu trupul dogorit de caldă boare,
spre limpezi orizonturi pas purfând,
am adormit
flămând
și ostenit
pe 'nalte piscuri de pământ;
lovit de vreme și de vânt,
ori pe unde am umblat,
vesel sau îndurerat,
cu dragoste am înălțat,
omului, un veșnic cânt.

Și l'am cântat,
l'am adorat,

când am putut l'am ajutat;
i-am dat bucata de la gură,
l'am iubit peste măsură;
în om văzând un pui de zeu, —
cu el m'asemănam și eu.

Cu sufletul scăldat în spume
am vrut
relele să 'ndrept în lume
și-am crezut
că Adevărul și Dreptatea
pentru om sunt făurite,
nouă ne sunt dăruite,
și-atunci,
în largul firii am pornit
la *omul-planetar* ivit,
în fața lui să mă închin
și glas profetic și divin
s'ascult,
cum se revarsă 'ntr'un tumult
credință nouă,
și răcorit în acest rai
să 'ntineresc ca vița 'n plai.

Dar ce-am văzut m'a îngrozit!
Făptura toată mi-se strânge!
Stăpânul roșu avea sânge

pe mâini, pe față și 'n priviri,
Dreptatea o 'mpărțea 'n loviri,
iar Adevărul l'a orbit
și cu glasul răgușit
striga mulțimilor flămânde,
de-atâtea palimi tremurânde:
— Pacea, Binele, Dreptatea,
numai pe cadavre cresc, —
credință nouă așa croesc;
și-acum putești să stați pe loc,
de unde nu, subț bici și foc.

Cât mă simțeam de mare odat'
și cât de mult credeam în Bine!
dar astăzi văd că mi-a fost dat
să-mi port amarul pe coline,
cum l'a purtat blândul Isus
când l'au suit pe cruce sus.

Mă 'ntorc de unde am pornit
cu suflet frânt și obosit,
bolnav de lume și Dreptate
să mor pe ziduri de cetate
și nu în raiul mult dorit.

Rupț de gânduri și de cânt
așa zdrobit cum astăzi sânt,
înalț, ca o plecată slugă,
Celui de Sus, smerită rugă:

De multă vreme, Doamne, durerile mă rod,
mă sbat în desnădejde ca peștele 'n năvod;
întreaga mea făptură e un cadavru viu, —
scoală-mă din patu-mi ce seamănă a sicriu.

Redă-mi ca și naturii un mugur de vieață,
un bulgăre de snagă, s'alerg cu primăvara;
s'aștept și eu odihnă de cum se lasă sara, —
nu greul suferinții ce sufletu-mi îngheață.

Din ființa mea să sboare dogoarea ce m'apasă,
să văd că se deschide în fața mea norocul;
răcoarea vindecării pe trupul meu se lasă, —
iar vieața își găsește și ea odată locul.

M I Ș E I

Privesc cu milă pe semeni
Când sunt netrebnici și vicleni,
Codrul mi-l iau dela gură
Și pe urmă mă înjură.
Eu nu-i mai blestem de loc,
Vieața lor e iad și foc;
Au ajuns ca vai de ei,
Nu-mi pun mintea cu mișei.

INTR'O VEȘNICĂ ALERGARE

O, munți și dealuri,
văi și șesuri,
poeni și 'nverzite lanuri,
voi, păduri, și voi, limanuri,
voi, ape reci, albastre, adânci, —
voi sunteți dorul meu aprins
ce 'ntr'o nebună alergare
l'ași sfărâmat de niște stânci.

Acuma pașii îmi sunt grei,
mă simt lovit de nenoroc,
cuprins de groaza veșniciei
nu mă pot urni din loc.

Vreau zări,
vreau mări;
deșerturi pline

de unde line
din palmieri
cu adieri
de vânt nebun
și de Simun;
senin de vară
pierdut în sară,
și chipul tău mândru
să-mi fie povară.

D E P A R T E

Mă ardea o vatră de soare
și căldura îmi picura pe obraz,
puternic îmi bătea inima în piept
și nu-mi dădea răgaz
să uit ce-am pălinit
și toată ființa spre Domnul s'o 'ndrept.

Cum stam așa,
sugrumat de lume,
de cânt și de vis,
îmi aruncai privirea
spre cerul senin
ce sta deasupra mea deschis.

Gândurile mă purtară
prin tot trecutul meu

plin de tinerețe, 'ndolală și iubiri,
dar aspra realitate
îmi risipi și această comoară de amintiri.

Ași vrea să fiu departe . . .
pe unde nu-i țiipenie de om;
să am tovarăși
o piatră, pe tine și un pom.

CU GÂNDU 'N GOL

Stau nopți întregi cu gându 'n gol
Pătruns de boală trupu-mi fiind
Și în somnul turburat
Fiorii morții mă cuprind.

Mă simt ușor ca și o frunză
Când de pe ram o rupe-un vânt
Și n'am putere să curm dorul
Stropit c'o pulbere de cânt.

Așa mereu se scurge viața
Ca valurile unei ape, —
Caron îmi cere de pe-acuma
Obolul, ca să mă îngroape.

STROP DE LUMINĂ

Mi-e gura 'nsetată ca la o prigoare
și pieptul îmi geme de oftături lungi,
inima 'mi bate
în doruri curmate
urcând vieașa
cu opriri prelungi.

Te caut pe tine
în pustiul trecutului meu
și te zăresc — strop de lumină —
la margini de ceruri
unde se urcă
sufletul, greu.

Acolo 'mi pare
că suntem doar noi
pe ostrovul iubirii,
în lumea de-apoi.

S F Â R Ș I T

Senin, ca un profet,
te-aștept să vii
din zări pustii,
încet
să-mi bași la geam,
să intri 'n casă,
să-mi ridici
tot ce am:
griji, nevoi, dureri și gânduri,
și pe toate să-le 'nchizi
în sicriul meu de scânduri.

Cântări, visări — vieașa mea —
toate 'n vânt li-i spulbera.

Moarte, moarte, — trist cuvânt!
— cum o fi și în mormânt?

J A R

Incremenește zâmbesul pe buze
ca un nod
pe trunchiul unui stejar
și bruma unei iubiri curate
îmi degeră inima
într'un simțământ amar.

Și-un fâlfăit de doruri, necurmat
s'abate peste șubredul meu trup;
zilele vieții, ostenite,
din snaga mea,
una câte una, se rup

Anii mi-i văd stând grămadă
ca pietrele la margini de drum,
locașul unor plăceri trăite
e prefăcut în praf și scrum

În juru-mi totu-i trist . . .
Natura-i moartă;
rele și trudă,
speranțe și boală,
veșnic îmi intră pe poartă.

SE 'NOPTA

Umblând de-a oțana pe coama unui deal
într'un asfințit de toamnă,
subt un cer de culoarea unei ape
umflată de ploi,
un fulgerat prelungit
mi-a săgetat cugetarea
îndreptând'o spre cerescul Divin.
Înfășurat cu veșnicul meu chin
și gol ca un pom,
cerui sfârșitul dela Acel ce m'a făcut om.

O 'nserare
ca o gură de prăpastie
se lărga deasupra mea,
îndreptai privirea
urmată de un greu simțământ de dor
spre neagra 'ntunecare.

Doamne,
Tu mi-ai dat răbdarea unei stânci,
ai încreștit în ființa mea suferințe adânci,
n'am cunoscut niciodată o bucurie 'mplinită,
am tot alergat mereu după o plăcere mult dorită ;
această vâlvătaie ce mă cuprinde
o poți, c'un trăsnet, stinge pe veci, —
acum,
vreau sfârșitul aici în drum.

Așteptare zadarnică.
Noaptea s'arată darnică
în a alunga norii,
stelele năvăleau pe clopotul cerului.
Imi ardea toată făptura
ca gura
însetată a unei prigorii.

Plecai urmărind Cărarea Robilor ;
duceam în mine ascultare Stăpânului.

DIN VREMEA DE AZI

Stau pe cheiul gândului
Ca o cruce în răstoacă
Și văd lumea cum se cerne
Și cum relele o toacă.

Dragostea se vinde 'n stradă
Ca o marfă la mezat,
Cine dă mai mult, alege
Din ce alții-au mai lăsat.

Și Biserica curată
Moștenită din strămoși
Bate clopotu 'nzadar, —
Nu mai are credincioși.

Nu mai are nimeni frică
Nici de Domnul, nici de Dracul,
Toate sunt mai rău ca eri
Și de greu fuge săracul.

Cinstea și cu omenia
Astăzi nu se mai zăresc,
Doar minciuna și hoșia
Lumea toată stăpânesc.

Stăm uimiți de câte rele
Astăzi ni s'abat pe cap
Și nici mintea nu pricepe
Cum atât de multe 'ncap.

Când de capul nostru mergem
Razna peste orice lege,
De mirare nu e faptul
Că de noi, praful s'alege.

C E A Ț Ă

Moare un trîl de filomelă
Sus pe creștetul pădurii,
Zărea cerului sărută
Pieptul falnic al naturii.

Geana nopții tot mai aspru
Ochii globului închide,
Peștera vieții negre
Gura morții o deschide.

Se prelinge peste suflet
Lunga goană după bine,
Însă răul e în cale
Și plutește către tine.

Nici în basme bucuria
Nu-și mai are-acuma loc;
— Cine oare 'n astă lume
Nu-i bătut de nenoroc?

Astăzi vieașa n'are bunul
Ce odat' îl mai avea,
Pe deasupra noastră sună
Cântecul de cucuvea.

Cade 'n pâlcuri umbra nopții
Să ne-acopere ființa, —
Toate 's amorțite 'n noi:
Și nădejdea și credința.

Tu zidiși pământul, Doamne,
Dăruindu-l cu belșug
Ca să fie lumea bună, —
Dar nu-i bună nici de rug.

Urlă câinele pe dealul
Cu trei case părăsite,
Au murit de-o crudă boală
Dragostile mult simțite.

Stăruie în mine gândul
Să mă duc cât mai departe,
Să nu pot vedea pe nimeni, —
Și nici vorbă de vre-o carte.

SE STING DE DOR

Cei ce simt puternic viața
din suflet vor s'alunge ceața
chinurilor ce-i stăpânesc.
Nu izbutesc.
Se sting de dor
și mor.

AȘA TRĂIM

Să nu poți să strigi când vrei,
Când ți-e sete să nu bei
Și să trăești 'ntre mișei, —
Răul ăsta nu-l cobim
Dar mai toți așa trăim.

VIN ȚĂGANII

Vin țăganii
Vin golanii
Și cu parii
Bat măgarii.
Căruțele pârăie
Cățelușii mârăie,
Purceii coicăie
Joarda de-i bodicăie;
Purdalicii negri, goi,
Plini pe față de noroi,
Larmă fac, își strâmbă gura,
Peste cap se dau de-a-dura,
Iar păsatul de nu-i fierț
Ei se bat cu pumnii 'n piept.

Vin țăganii, vin . . .

Latră câinii și la poartă
Fug copiii ca să vadă
Laia dancilor ce vine
Într'o oardă ca de pradă.

Este plin de sgomet drumul,
Praful se ridică 'n nouri,
Tânguiri și cu jelanii
Trec departe în ecouri.

Cum se mișcă toată droaia
Strigătele curg ca ploaia:

*Aordé
cocardé
ajutil
pe merutil;
faró, baró,
ricomaró;
sàură la tàură
e mandró la hàură.*

Și vătafu 'și drege glasul
Domolind acuma pasul:

Hei, lelișo, precupeață
Ce te ții așa măreață,
Că și neica-i precupeț,
Nu se ține-așa măreț.

Ce stai, lelio, și privești
La cine te mai gândești;
Lele mândră în papuci
De dragoste te usuci,
Căci Ioniș' al lui Pocol
Crășmariții 'i dă ocol;
Mergi la baba să ți descânte
Dragostea să-l înfierbânte.

*

Uite ursul cum răgește
Și pe toți vă 'nveselește.

— Joacă bine, măi Martine,
Că-ți dau pâine cu masline,
Și dă laba cu boeru
Cu Mitilă Cimpoeu,
Și cu domnul perceptor, —
E fudul că nu-i dator.

Ia, Iino,
Ia, Catrino,
Ia cațâr, cațâr, cațâr,
Pe la poarta lui Meai Mâr.

Delo, tu, Martine, delo,
Ca pe deal la Orodolo.

*

Bate fundul la căldare
Costoraru 'n gura mare:

— Costorim căldări,
Crătiși și ceaune,
Punem mult cosător,
Vi le facem bune;
Toartă la găleată,
Clește și grătare,
Și vatrai de jar,
Și câte-o frigare,

Costorim căldări . . .
Sobii 'i punem tablă,

Prea e fărâmată, —
Parcă e o rablă.
Pentru cleanța pusă
Ușii la ogiac
Numa doi cartofi
Să-i arunc în sac.

Costorim căldări
Pe ceva țărățe,
Pe o țăr' de lapte
Cât arunci la mâțe;
Oșălim toporul,
Vă scobim și piua,
Toate vi le facem
Că e lungă ziua.

Costorim căldări . . .
Coadă pun la sapă,
Pirostrii la vatră,
— Dași-ne o ceapă;
Toate le aveți
Pe-un troc de mălai,
Faceți și pomană
Și mergeți în rai.

Costorim căldări . . .
Dintr'un ban fac doi,
Dintr'o sută, mia, —
Vă scap de nevoi;
Numai pe ascuns!
Nimeni să nu știe
Cum v'aduc în casă
Multă bogăție.

Costorim căldări . . .
Uite paparude,
Sunt copiii mei,
Cine vrea să-i ude,
Ca să cadă 'ntr'una
De joi până joi,
Să fie bișeag,
Peste noauă ploi.

Costorim căldări . . .

De pe trup, Ilinco,
Zdreanța o aruncă

Și mijlocu 'ncinge
Doar cu boji de luncă;
Lasă șolduri goale,
Măinile fă cruce
De-o vedea boerul
Dorul să-l apuce.

Costoriliim . . .

PE COAMA UNUI MURG

Basmul cuibărit în tulpina vremii
Înalț o fecioară plămădită din stele,
În unda vieții mă 'nvăluie priviri
Aprinse de icoana dorințelor mele.

Făptura-i de vis va zbura pe un cânt
Într-o foamă cu genele brumate,
În empireul dragostei de foc,
Când crugul morții 'n trupuri va străbate.

Să creștem în tăria clipelor de azi
Iubirea în talazuri de amurg
Și 'n limpezimea serilor târzii
Să pierdem rostul lumii pe coama unui murg.

IUBIREA MEA

Iubirea mea a fost un nor
și-un zbor
de rândunele
și cocori, —
scăpărarea unor stele
într'un revărsat de zori;
ea murmura
și tremura
îngânarea cucilor
din desişul nucilor
și se legăna pe vânt
ca o pulbere de cânt
ce s'aude 'n lunci la Jii
când strugurii 'nfloresc în vii.

În apusuri 'mbujorat
de un soare 'n scăpătat,

iubirea mea
ce mă durea,
s'a pornit
în largul firii nesfârșit:
să colinde căile,
să străbată văile;
să 'ntâlnească chipul ei,
chipul ei cu mers a lene,
arcuire de sprâncene;
privire dogoritoare
ce mă arde și mă doare.

CÂNTAU ODATA...

Cântau colnicele 'n răscruci
Și cucii se 'ngânau prin nuci,
Cântau verile la sfâne
Și spicele cântau la grâne,
Cântau toamnele bogate
De-alăta rod îmbelșugate,
Amurgul cânta pe coline,
— Cântau toate pentru tine.

Cântam și eu
De dragul tău.

Azi cântă vieașa peste noi
Și ne jeleşte pe amândoi.

D O R A

Rupt de viață și de cânt
Așa zdrobit cum astăzi sânt,
Doresc o cupă cu vin bun
Și fata, ce subț un alun
Fecioria și-a lăsat
Și-acum trăește din păcat,
Se lasă dusă de vârtej,
Nu stă pe gânduri de-i prilej.

Umpleți cănile cu vin
Pentru Dora să închin,
Că-i trează 'ntr'una și vioale,
Știe trupul să-și 'ndoale,
Așa cuprinde ea pe om
Cum iedera cuprinde un pom,
De aceea 'n clocof ne iubim
Să știm și noi că mai trăim.

Z Ă N A T I C

Joacă peste dâmburi zarea
și pe câmp așterne cer,
peste dealuri deșirate
norii vin pe rând și pier.

Seara pune 'n drumuri cânt
și cu cimbru 'mpodobește
doina ce se duc pe vânt.

Din al lunii jeregai
licuricii iau lumină
și o varsă în susai.

Și luceafărul la nimfe
face zâmbre, deochiat
de priviri încrucișate, —
e zănatic, căpiat.

DORUL DE PĂCAT

Ne duce o aripă de vânt
Mai sus de stele, în empireu,
Pe melodia unui cânt
Vom respira plăceri mereu.

În raiul inimilor noastre
Vom săvârși păcatu 'ntreg
Și ne-om spovedi la astre
Că numai ele ne 'nșeleg.

Dorința ne va aminti
De patima ce ne-a legat,
Iubirea noastră va trăi
Aprinsă 'n dorul de păcat.

F A U N U L

Pitulat în porumbări,
Pe un pârci cu pălămidă,
Aștept zâne să roiască
Și cărarea să mi-o 'nchidă.

Lacom să storșesc în pumni
Tineri săni și tari, de stei,
Când în zori peste ogașe,
Cântă prin livezi cârstei.

Vino, zână nesățulă,
De iubire și noroc,

În sălbatecă pornire
Să ne-adăpostim subț soc.

Până cântă 'n sat cocoșii
Și ies iepurii 'n răzoare,
S'amorțim în noi dorința
Ce ne arde și ne doare.

OSTROVUL PLĂCERII

Nu mai am astâmpăr ca lupul lângă fârlă,
Ca apa în ierugă, în iazuri și pe gârlă;
Ași vrea să prind în palme un bulgăr de noroc
Cum prinzi în sân răcoarea la umbra unui soc.
Am alergat de-alungul puhoiului de lume
Și-am încercat durerea s'o trec în răs și 'n glume;
În ostrovul plăcerii am poposit o clipă,
De dragoste și vieață făcând multă risipă.
Acuma stând de-o parte privesc răscrucea ființii
Și gândurile mi sboară prin vadul suferinții.
Mi-am vărguit trecutul cu al iubirii în,
Din palmi de fecioare trăite 'ntr'un suspin.
Mă regăsesc aievea deși trăiesc dormind
Iar razele-amintirii în flăcări mă cuprind.

CRAII DE NOAPTE

Se joacă stelele
 Deasupra văilor,
 Despletite ielele
 Sar din șanțuri,
 Desleagă din lanțuri
 Robii pământului.
 Înaintea lor
 Își tolănesc trupul
 Rotund ca și stupul
 Și plin de vigoare;
 Robii 'n răzoare
 Le storșesc sânii
 Și se 'mbată
 De atâta dorit,
 De atâta iubit.

*

Tremură 'n tufani pădurea
 La răcoarea de izvor,

Un voinic își cântă draga
Ce-a lăsat'o în pridvor.

*

Sgomot de copită
S'aude 'n răscruci,
Pocnesc trei pistoale
Dela trei haiduci.

*

Noaptea smeli ies din găuri cu balauri după ei,
Umblă după Cosinzene cum li-e vechiul obicei;
Strâmbă Lemne și trăznitul de Sărârnă la Pietroaie
Le țin calea, le sparg capul și duc prada în zăvoaie.

URME DE SĂRUT

Muzica unei poeme
ce pe-o coardă de vioară geme;
zâmbetul unui cristal
ce răstrânge clar de lună
într'un val;
și o aprigă furtună
ce din negri nori tot varsă
peste lanuri, ca'n vâltoare,
grindină pustiitoare.

O cascadă și de stele și de sori.

Voi desfaceți în culori
taina sfântă de iubire,
ducând urme de sărut
până 'n funduri de morminte
când a morții vijelie
ne preface iar în lut.

Trupuri clocotind păcate
și neistovite 'n chin;
femei ce vieașa v'o petreceși
într'un nesfârșit leșin,

voi ne sugrumași puterea
în văpaie și iubire,
clipa ce-o trăim cu voi
ni e singur' amintire.

MEDIEVALĂ

Te iubesc
cum își iubea
„Getul nemuritor“ libertatea;
cum cavalerul medieval
când dela luptă se 'ntorcea
încărcat de trofee,
el se 'nchina lui Dumnezeu
și la femeie.

Te doresc
cum au dorit pe-ai lor viteji
când plecau în bătălii,
domnișele de vechi boeri
din basmele cu voievozi
ce trăiră până eri.

Te-am îndrăgit
cum și-a 'ndrăgit Goya
întâia pânză ce-a pictat
și-a isprăvit'o 'ngândurat.

Ești începutul tuturor,
în tine patimile dor,
dorința veșnic are spor,
sporind plăcerea mai cu zor,
zorind sfârșitul tuturor.

OCEANUL DE PLĂCERE

Femee mândră ca podoaba
Unor câmpii de lanuri coapte,
Ca luminișul din zăvoaie
Când se ivește 'n plină noapte;
Mă răfăcește-a ta făptură
Când mi-amintesc de ea mereu
Și mă cutremură dorința
De a mă ști pe veci al tău.

Tu ești crâmpeiul de poveste
Din basmele medievale,
Când aprigi cavaleri, amorul
Și-l cucereau cu scut și zale.
Și pentru așa făptură aleasă
Am făurit un tainic cânt,
În orice rând am căutat
Cel mai nimerit cuvânt.

Pe trupul meu zbătut în plasa
Grijilor ce nu mă curmă,
Fii lumina și speranța
Sufletului meu din urmă,
Și 'ncălțușată de-al meu dor
Cum e pământul de coline,
Respiră gândul ce mă arde
Și-alină patima din mine.

Trăește 'n chinul meu o clipă
Și vei simți ce e chemarea
Dorului, ce n'are-astâmpăr
Cum n'are liniște nici marea.
Și-atunci, pornită pe cărarea
Iubirilor nesăfule,
Ai să 'nțelegi, că în amor,
Or câte ore, nu-s destule.

N'AI AVUT CE DA

In lumea suferințelor mele
tu erai alinarea lor,
erai păcatul meu prefăcut în virtute
și pe 'nfrigurarea ranelor ce mă ardeau
tu picurai leacul amorfirii;
mă suiam cu fine 'n gând
deasupra nemuririi
și priveam la iubirea noastră
ca 'n limpezimea unui senin de vară;
erai tot pentru mine
și eu ți-am dat tot ce 'n suflet am avut:
puterea unei iubiri curate
cu cele mai frumoase clipe de viață,
uitasem foarte loviturile soartei
cari atât de mult m'au durut.

Dar tu,
cu nedumerirea și 'ndoiala

ce-ți topeau făptura
în neputința de a-mi dărui ceva
decât prefăcătorie și banal, —
din mine ai alungat
omeneasca dragoste ce ți-am purtat.

BĂETANA

Am vrut să fac din tine icoană de altar,
Spre tine să-mi port gândul ca nava spre un far;
Să am mereu în minte a ta privire vie,
Să-mi înviezi în suflet ca mugurul în vie;
Să-mi fi o 'nșeninare în apriga vieață
Cum zorile revarsă lumina 'n dimineață;
Și 'n toat' a mea nădejde plutească chipul tău,
Toate să 'nflorească de tine 'n jurul meu.

Ai fost însă femeea podoabă și decor,
— Un răsărit de soare 'ntunecat d'un nor —
N'ai putut pricepe cu mintea ta, seninul
Din cugetul curat. Ți-ai revărsat veninul
În apa de izvor, uitând, că de subț stâncă
Tot mai curată apă izvorăște încă.

DESPĂRȚIRE

Nu mai sunt trist când tu te duci
Și nu mai râd când ne 'ntâlnim,
De dragostea de altădată
Ca de un vis ne amintim.

La ce să scormonim trecutul
Cu vraja lui din orice sară,
Când innuri înălțam iubirii
Și ne credeam în primăvară?

Astăzi suntem doi streini
Și nici prieteni n'am rămas, —
Privirea ta e tot mai stinsă...
Nimic în tine n'are glas.

GREȘALA

Și 'n ziua când, fără să vrei,
pașii gândului te-or duce
în cimitir,
și vei vedea
la un mormânt
o nouă cruce,
vei înțelege — poate-atunci —
rostul ce l'ar fi avut,
greșeala dac'o săvârșeam
în timpul când ne-am cunoscut.

MORMINTELE PUSTII

Eu am să mor, iubito,
Mai iute decât crezi,
Ca frunza veștejită
Ce zboară pe livezi,

Așa și eu sbura-voi
Deapururi dintre vli
Să țin și eu de veghe
Mormintelor pustii.

Eu am să mor, iubito,
În toamna care vine,
Când n'o mai fi nici soare
Nici zările senine,

Ci numai ploaia deasă,
Măruntă ca prin sită,
O ploaie care 'ngheață
Și firea amorțită.

Să vii și tu la groapă
Să numeri cruci oftând,
Să vezi a câte-a vine
Și crucea mea la rând.

S'o 'nsemni cu o albastră
Șuviță de mătăasă, —
Trecutul, pentru o clipă,
Te urmăreasc' acasă.

FATĂ BĂTRÂNĂ

Cu fire de argint în cap
Și fața ta brăzdată,
Așa de rău îți pare-acum
Că ai rămas tot fată.

Copilele de seama ta
Au astăzi toate casă,
Trecutul cu păreri de rău
O clipă nu te lasă.

A fost o vreme când puteai
Să ai un rost pe lume,
Tu așteptai pe Făt-Frumos
Pe-un cal scăldat în spume.

Iubire tu n'ai cunoscut,
— Și asta te omoară —
Iar pentru cei din jurul tău
Mai ești o grea povară.

Zi și noapte dacă trec
De doruri de usuci;
De multe ori, fără să vrei,
Spre cimitir apuci!

NOAPTEA

Sculptorului Romul Ladea

Pe lume, pe fire și peste cuprins
noaptea se lasă mereu;
și omul, și pomul, și piatra
se 'nchide în sine și cugetă greu:
la vieașă, la moarte, iubire și cânt,
belșug fiind de astea pe 'ntregul pământ.

Subt pâcle de neguri pătrunde durerea
vrând să ne sugrume toată puterea,
flacăra speranței trezește norocul
și para ei arde mai tare ca focul.

Prin cute de ceață mai bine zărim
și timpul trăit,
și tot ce dorim.

. . .

E noapte pe lume și peste cuprins...
târziu... un glas scăpătat
cerșește 'ndurare
și cade învins.

Și 'nvinsul stă țeapăn de chinuri lungit,
se roagă într'una și strigă aiurit:
Stăpâne,
lasă-mi suferința senină,
decât tot ce-am văzut
e mai bine în noapte
decât în lumină.

S O A R E

Soare,
cu sclipiri dogoritoare,
tu risipești din a ta gură
o boare
de lumină și căldură.

Cu privirea-ți argintie
ne vindecă rănilile din piept
și 'mbogățești cu raze de-aur
sfânta noastră sărăcie.

Firii dai
tot ce ai:
strălucire, înfrățire
și iubire;
sănătate, bunătate
și dreptate.

Tu ești sufletul naturii,
munților le dai viață
și pădurii
cântece în dimineață.

Când ziua nu te-arăți în zare,
noi te chiamăm 'ntr'o 'nchinare,
soare.

PRIMĂVARĂ

Primăvară nou născută,
Anotimp cu năbădăi,
Tu mai domolești natura
Dăruindu-i sănii tăi.

Izbucnind în toată firea
Într'un amurgit de sară,
Pân' la ziuă tot cuprinsu
'I năpădit de primăvară.

Cobori soarele pe drum
Și scoți vântul pe colnic,
Te primește prin răscruci
Cântecul unui voinic.

Risipești în toată zarea
Un miros de viciașă noauă,
Colțul ierbii năvălește
Crăpând bulgării în doauă.

Netezești pe margini cerul,
Alungi nourul din zare,
Rodul muncii din ogoare
Geme de îmbelșugare.

. . .

Tremură în trup durerea
De-o năpraznică povară:
— Oare 'n toamna unui suflet
Se mai face primăvară?

A P R I L

April,
cu seri de răcori,
cu ape 'nghețate
și văi copleșite de frig și căldură,
April,
pe tine nimic nu te 'ndură!

April,
plâns năbădios de copil,
vânt primăvăratîc venit prea de vreme,
când înmugurirea vieții geme,
cu vuetul aprig din zări depărtate
vii în amurguri de seri 'mbrumate,
să desmorțеști firea cu albe chemări
la o vieață de patimi trăită haotic
ca valuri de mări.

April,
fost-am și eu odată ca tine,
în timpuri mai bune,
când viața în mine
înflorea cu păcate
și 'n oase tinerețea
'ncepea să răsunе.

April,
cum ești nestatornic,
nebun și frăznit,
cu trupul lunatic de toane lovit,
în rău și în bine,
April,
m'asemăn cu tine.

VREME PESTRIȚĂ

În plin întuneric
când un cocoș
sună miezul nopții,
primăvara a picurat stropi de căldură pe coș.
Câinele, cum sta făcut cocoloș,
s'a trezit urlând.
O lupoaică, cu ugerul flămând,
a adulmecat un vișel la margine de sat.
S'a lăsat
un ropot de ploaie
cu măzărichie și moaie
întunericul,
stropind pământul cu boabele-i risipițe.
Zorile vin grăbite
să 'ntâmpine ziua c'un zâmbet,
ghemuind nori spre Măgura Spartă.
Umblet
și ceartă
s'aude pe uliță

și un dudăit se prelungește suliță
spre Cornul Caprii,
lăsând o umezeală
'ndesată de-un bușneag de căldură.
În bălătură
toate orășăniile au fost deșteptate
de măcănițul unei rațe 'n văzduh
abia sburată din sfuh.

A fâlfâit o cioară în vârful unui plop
și gârăitul ei vestește o ploaie potop.

Despletită, lelea Stana, în ușe,
își freacă pântecul cu funingine
ca să-i treacă de răc, —
așa a 'nvățat-o un drac
de mătușe.

Ziua se ivește prin streșini
în pâlcuri de lumină
și aerul așa e de încărcat
de-ji vine să leșini.

S'a spart ghiața de pe ududoii;
vântul flueră prin ramurile pomilor goi.

Un cucuveau toată noaptea a cântat a moarte
și-acum, sătul
de-atât cobit,
stă sgribulit
pe coama unui pătul.

ÎN PROUR

Cu trei ceasuri pân' la ziuă,
de era senin ori nour,
în noaptea de Sfântul Gheorghe
noi porneam cu toții 'n prour.

Cu dănaci, cu fete mari,
cu vre-o patru lăutari,
chiuiam mereu pe cale
coborând la Strâmba 'n vale;
la fântâna dela Caldeș
zicea Trucă un Rustem
de răsună plaiu 'ntreg
ca de-un pomenit blestem.

Pe izlaz, lângă cișmea,
ne făceam de dragoste,

ne stropream cu busuioc
de urât și pacoste.

Luam poteca printre grâne,
când se 'nălța soarele,
rejghinam câte-un tufan
și tăiam ogoarele.

Cânta satul și văzduhul
— se jucau copii —
și cu brațul de verdeață
ocoleam spre vii.

NOAPTE UMEDĂ DE MAI

Noapte umedă de Mai
Prea de vreme cazi pe plai,
Umpli florile de roauă
Și îi dai podoabă noauă
Hățișului din bunget,
Ce pe malul Jiului
Pare-un răsărit buchet.

Din apa umflată 'n ploi
Iasă nimfele în roi,
Iar păroși de fauni
Din tufișuri de aluni,
Cu satirii și silvanii,
Nimfelor le smulg puterea,
Le coboară 'n trup durerea
Unei iubiri pătimăse
Inflorită pe cămașe.

Noapte umedă de Mai,
Snagă tuturor le dai,
Vreau să fiu și eu părtaș
La ospățul ce-l întinzi
În slăvitul tău lăcaș.

DIMINEAȚĂ DE IUNIE

Cerului i-a roșit geana
la zenit
și fug negurile gonite
de lumina ce se varsă
în cuprinsul nesfârșit.

Soarele și-arată capul
rotunjit ca un altar,
urmărind biruitor
fuga stelelor ce dispar.

Pe tarla zorește pasul muncitorul,
să prășească pe răcoare
tot ogorul.

Spre fântâna cea din vale
între sălcii pitulată,
trec cântând
doi flăcăi,
îndemnând s'ajung'o fată.

Din răzor
s'adună roaua —
pe 'ndelete acum se lasă
dogoreala de Cuptor.

DUPĂ PLOAIE

Subt ropotul de ploaie cu bolboroși
țărâna a sfârșit
ca o cenușe stropită,
pământul miroase a leșie
și de-atâta umezeală
pare 'ntinerit.

S'a răcorit bușneagul de căldură
ce 'ncepuse să fiarbă;
picură roaua din firele de iarbă.

Pitulate în cuibul lor,
păsările din gemânarea ramurilor,
rămân tăcute;
în această liniște adâncă
doar goangele mai zumzăie încă.

Pe această vreme vânăță,
broiăceii verzi ca frunza,
prin poieni
sar pe buruieni.

Melcii se frudesc pe crec'le de soc
îndoindu-și trupul fără oase,
lăsând în urma lor poteci de dăre cleioase.

Gospodarul
a prins o mână 'n chimir
și cu alta 'și face cruce
ducând trei degete la mir,
privește lacum la belșugul din ogor
și sătul
de-atâta spor,
își vede de pe-acum
arana 'n pătul.

Veselia începe prin sate.
Vântul adie sănătate.

E V A R Ă

Când spicul de grâu fine
în vârful lui o vrabie
ce-i ciugule semințele pline
de lapte;
când plugarii își pun pălăriile de paie
lucrate de copiii lor
în școala primară, —
e vară.

Când florile mălinului își cascade gura
găzduind în sălașul lor
poporul de albine;
când printre aglice și sulfine
șopârlele nu mai au odihnă
sbequindu-se până soarele merge spre seară, —
e vară.

Și când fetișele și copiii,
desculți,
fug chiuind pe izlazuri și răzoare,
dând buzna la jghiaburi
unde se stropesc cu apă
de arșița de soare
ce arde ca o pară, —
e vară.

. . .

Doar în sufletul meu
unde suferința mereu
înjugată, ară, —
nu mai e vară.

ZAPUC

Se îngână firea cu un greer
și *apa morții* cade
în talazuri nesfârșite
peste miriștea uscată
și peste frunzele de rugi
ruginite.

Către ierugi
mă îndrept,
să sorb câteva găleți de aer
în piept.

Din soare
picură o boare
de foc
și-o presură pe-un bolovan
a prins o muscă 'n cioc.

Doarme toată valea
și pământul,
pe unde a fost apă,
crapă
în poligoane neregulate.

Căldura a prins o rămă
ce sta la reveneală
lâng'un pietroi,
și pe dat' a sucit'o 'n spirală.

Grivei a scos
limba
și pe gingia unei fălci
îi spânzură 'n jos
ca un petec rupt de pe-o haină.

În taină
două lăcuste se ciugulesc
și locul nu și-l mai găsesc
pe un spic de iarbă.

Trece un car pe șosea
cu boii mergând agale,
iar țăranul obosit
de muncă,
și-a rezemat capul de-o loitră
și-a adormit.

ASFINȚIT DE VARA

Ziua se pregătește să-și ia rămas bun
dela clăile de fân
și dela izvorul
ce-și cântă în vale dorul.

Soarele,
cu părere de rău,
în mersul lui tăcut,
aruncă o privire zilei ce fuge
peste vârful pădurii,
oblojind'o c'un sărut.

S'a oprit roata morii.
Pe sus trec cocoril.

O nevestă oacheșe, haină,
șorțul și-l scutură
de făină
și fața și-o spală într'o ciutură.

Ciorile, în stol,
de-asupra satului
dau ocol.

Ici și colo se ivește
câte-un bob de lumină
și pe la geamuri crește.

S E C E R A T

Gonită de zăpucu-dogoare
trece amiaza pe spice de grâu,
la umbră de nuc
cu miros de răcoare,
o cheamă fâlfăiri de cuc.

Și raze de foc
și pologi de căldură
s'abat peste snopii din clăi,
iar sălciile 'n rânduri
pe maluri de râu,
în funduri de văi,
dorm
cu ramuri proptite în prunduri.

Și-amiaza colindă
gonind către sară,
lăsând moleșită întreaga câmpie
de chiof de vară.

SEARĂ DE AUGUST

Poetului Lucian Blaga

Spinarea dealurilor
este cârpită cu pefece de crâng, —
cele din urmă raze de soare
pe turla bisericii se frâng.

Cade o pulbere de întuneric
și atâta liniște e 'ngrămădită
peste tot,
încât valea pare adormită.

Doar pe coastă coboară
o față cântând,
c'o legătură 'n subsuoară.

Câte-un cosaș trece agale
măsurându-și cu privirea
iarba doborâtă,
pale, pale.

Porumbului,
negru ca păcura de-atâta sănătate,
mătășurile îi răd
răsfirate.

Intunericul se lasă.
O căruță calul și-l grăbește spre casă.

Parii de telegraf,
ca niște sentinele,
vegheză la porțile satului
ferindu-l de rele.

SFÂNTUL ILIE

Poetului Tudor Arghezi

Călcând norii subț copită telegarii în buestru
Varsă foc pe nări când hăful îi sbicește de căpăstru;
Și lovindu-i cu biciușca între greabăn, peste coamă,
Cânepa din sfârc pocnește de pământul se sudoamă.
În căruț cu două roate de șilete stă răzmat
Proorocul ce mânia și-o sloboade încrunțat;
Iar subț fulgerul ce cade ascuțit ca un toiag
Vârful unui plop rămâne ca o coadă de măiag.
Ceața umple tot văzduhul și aruncă stropi de ploaie
Ce'n căderea lor înghiață, — se prefac în gogoloaie.
De departe o mătăhală urcă praful din șosele
În vârtejuri șerpuite sus prin slăvi până la stele;
Frunza la porumb e sdreanță, ghijura-i fără mătășă
Și prin șanțul dintre rânduri apa în șuvoi se lasă.
Foișorul dintr'o vie stâlpii și i-a părăsit,
Dus de-a-dura pe-o miriște într'un stog a nimerit.
Înc'un sgomot se aude și copacul răjghinat
Își jelește gemănarea ce un frăsnet i-a crăpat;
Iar Ilie acum privește pe deplin satisfăcut
Și lumina-i râde 'n față de isprava ce a făcut.

TOAMNA

Obraznică din fire,
toamna stă desfrunzită
de i-se vede cuibul de vrabie
în gemănarea de prun,
iar eu, năuc,
stau și mă uit
cum se mlădie ramurile goale...
și oftez ca un nebun.

Și toamna îmi pârgue obraji
cu strugurii sânilor
copți de sărutul verii,
apoi de rușine
cum stă răsgolită,
îi îngălbenește fața — frunză ruginită —
și 'naintea mea, sfioasă,
așterne patima plăcerii.

Și coapsele ei — dealuri pietroase —
mă 'mbata cu aroma din ciorchine
pline de vinul coardelor,
când înfrigurat o mângăi pe coline.

VINE IARNA

Fuge toamna alungată
Ca un orfan gonit de rude,
În zarea cu mălinii goi
Doar croncănit de corb s'aude.

Tremură coarda la vie
De lapovișă prea de vreme
Și greerul subț bolovani
Cu țărâitul lui tot geme.

Trec spre vetre bieții oameni
Venind din lume cete, cete,
Iși duc fruda dintr'o vară
Legată 'n spate de-un curmeț.

Ciripesc vrăbii în pomi
Și plâng cu lacrimi de ghiață.
Stăruie moartea în drum.
Rânjind, mai ridic' o vieață.

NOEMVRIE

Răsgolită e natura ca amanta în alcov,
Vălul i l-a fras Gerilă peste pulpele pădurii,
În zadar cerșește-acuma zilele din timpul verii
Când în zorii dimineții avea rouă 'n cerul gurii.

Tot mijlocul îi troznește în ninsoarea frigului
Și pe muguri o sărută haimanaua de Brumar,
Ea cu luna glăsuește de podoaba ei pierdută,
Șoptind vorbe de 'ndurare ca o rugă în altar.

Dar Noemvrie o 'nvelește cu halatul de zăpadă
Și nu-i dă răgaz să strige ajutor la primăvară,
Că-i flămând de îndrăgire și de dragoste golașă, —
Și ca nimeni să nu-i vadă lasă fulgii ca să cadă.

VIFORUL

Cu viforu 'n spate iarna pornește
Pribeagă în lume cu gânduri vrăjmașe,
Pe urme îi calcă fulgii de jale
Și nămeți de necazuri lasă 'n ogașe.

Un strigăt de friguri s'aude pe-aproape,
Ea intră geroasă prin crăpături;
S'așează la vatră, privește pe laviți
Cum frigul sugrumă patru făpturi.

Și iarna le ninge moarte 'n cămin,
Tăcerea cuprinde 'ntregul ogeac, —
Lumina zăpezii când intră pe geam
Strop de vieață nu află de leac.

IANUARIE

De-atâta frig troznesc stoborii la garduri
Și găinile în creștile dudului s'au făcut ghem,
Luna sfioasă s'a ivit pe dunga cerului
Și luminează colibele ce tremură și gem.

Se lasă pâcla serii pe coastele satului
Și câinele sucit colac mârșie la ușe,
Răsuflarea boilor în coșere înghiașă pe nări
Și mârșanul toarce pe vatră cu coada 'n cenușe.

Moș Călin s'a 'mpedicat în nojițele opincii
Și mormăie o 'njurătură la perleaz,
Dada Florica adapă caii la fântână
Și lovește cu biciușca pe cel breaz.

Copiii, pe dealul Anuței, alunecă 'n sănii
Și fac larmă ca țigani 'n cort,
Buricele degetelor le sunt roșii de ger
Și se șterg la nas cu mâneca cămășii de torț.

Pomii stau malestos, încărcați de chidă,
Subt pași zăpada scârșăie ca o vioară;
Cocoșată în vârful unui mălin
Tot fâlfăie din aripi o cioară.

MĂRUNȚĂLU

Sus în plai la via noastră
Unde-au fost pivnițe doauă,
Mărunțălu stă la umbră
Și bea vin din ploscă noauă.

Trei pistoale încărcate
Stau la șold cu țeava 'n jos
Și 'n brâu verde de mătășă
Stă cușitu 'nfipt în teacă
Cu prăselele de os.

Cămașa-i cu răuri roși
Ca și creasta de cocoși,
Cu șabace — mândră este!
Cusute de trei neveste
Și pe mărgini cu chenare
Țesute de-o fată mare.

Nu e mare la făptură
Și strâmbă mereu din gură.

— „Măi volnici și voi fătați,
De când m'am lăsat de rele,
Din Dunăre în Carpați
S'au uitat faptele mele.

Nu mai este de trăit,
Iar m'apuc de haiducit.

Să mai dau buzna 'n ciocoi
Că iau totul dela noi,
Ne jupoale ca pe oi.

Ia mai dă plosca cu vin.
Sănătate... și mă 'nchin.“

Și-a luat băta și-a plecat
Și în urmă a lăsat
O dragosie și-un oftat.

P I G M E I

Ori unde calea ta te duce
— Mai ales într'o răscruce —
Nu 'ntâlnești decât mișei
Ce pun pe răutăți femeii,
Au inima — un bob de mei, —
Sunt pigmei

Invidia le este mamă,
Tot în jurul lor destramă;
Toate 's amorțite 'n ei, —
Sunt pigmei.

Întotdeauna sunt eroi,
În alții-aruncă cu noroi,
Sunt patrioți, — vorbesc de țară
Și ei o fac de ocară;
Iau numele 'n deșert la zei, —
Sunt pigmei.

Li rabdă norodul
Că sunt farisei,
Și ei îi pregătesc prohodul, —
Sunt pigmei.

DUREREA GOALĂ

Se ogoiau deasupra mea o grămadă de nori
și printr'o crăpătură de cer
soarele săgeta pământul,
orizontul părea mărginit
și-un cârăit de ciori
izgonea tăcerea ce se lăsase pripit
peste cuprins.

Invins

de vremea umedă ce mă 'neca în piept,
încălsei ochii și mă ultai în mine drept:
sufletul mă 'ndemna la moarte
și doriaam ca Dumnezeu de griji să-mi poarte.

. . .

Nori întunecași,
aer cețos și rănced — boală —
nu mi-a mai rămas nimic
decât durerea goală.

ȚARA MEA

Țară mândră și bogată
Cum alta nu e subț soare,
Starea 'n care azi te afli,
România, rău mă doare.

Cu elan mi-am dus ostași
Ca să lupte la Oituz,
Tunurile la Mărăști
Mereu sună în auz.

Multă vreme tu luptași
Cu puhoaiete barbare
Și când Dacia 'ntregirăm
În străvechile hotare,

Năvăliră toți streinii
La comorile ce porți,
Lăsând pradă la cerșit
Pe urmașii celor morți.

PĂRERI DE RĂU

Pășii pe calea atâtor suferinți
Cu gândul rătăcit într'un barbar cânt,
Se trezire în mine vechile credinți, —
O clipă numai și iar sburată 'n vânt.

Din nou mă 'nvăluiră pâclele durerii
Și mă cuprinsesă păreri de rău,
Că ne-am despărțit în toiul verii
Rămând în toamnă și tu și eu.

Și 'n aceste clipe de viață grea
Când îmi vine 'n minte dragostea bogată,
Mă cuprinde dorul de făptura ta;
— Cât ar fi de bine să te mai văd odată!

ȘOMERII

Risipiți ca stelele pe un cer senin,
ceata flămânzilor se strecura
pe drumuri noroioase,
vorbele curgeau zdreanță din gurile lor
și sgomotul se târa ameșitor, prelung
ca un dangăt de clopot în serile răcoroase.
Priveau spre răsărit la geana roșie a orizontului
așteptând ivirea unui soare *al lor*
să le încălzească inimile tremurânde.
Din nori posomorâți se lasă o ceață deasă și umedă
acoperind c'o pătură de suferință
și cea din urmă speranță și credință
ce mai aveau în ei!
Un glas pătrunzător străpunse zarea:
— Rază de soare din răsărit,
încălzește sufletele noastre
răcite de greul amarului îndurat,
vrem o scântee de Dreptate, —
Stăpânul roșu să-și întindă ocrotirea și peste noi;

aici, la hotarul *lumii vechi*,
așteptăm raiul pământului
făgăduit de nouii prooroci;
nu mai știm de Cel de Sus,
rugându-l mereu a asurzit;
în *omul-planetar* vibrează tainele viitorului destin,
cu o altă credință
și cu o altă viață, —
cerul să se limpezească odață de ceață.
Din depărtări se auzea un vaier
ca foșnetul pădurilor desfrunzite;
erau cetele lumii noi
cu steaguri înroșite în trupuri de „tovarăși”
fluturându-le în aer.
Apostolii *nouii religii* omorau pe semenii
cari nu purtau icoana lor.
Gloata încrezătorilor în *binele suprem*
era mânăta de biciul „planetarului”.
Urcau o golgotă mai dureroasă decât a nazarineanului.
Cel care pornise cu cetele în „paradisul roșu”
își lovea tâmplile cu pumnii.
Suie pe-o piatră la marginea cărării
glăsui cu vocea pierdută în amăgirea mulțimii:
— Sărmane ființe!
ați crezut că e destul să doriți *binele*
și *răul* e înlăturat, —
amarnic v’ați înșelat!
Omul este cea mai blestemată creatură a zeului;
în el stă cuibărită răutatea

ca șarpele în pietrele gropilor;
prostia omenească e imensă ca nemărginirea,
iar setea de sânge nu i-o astâmpără
decât mușuroiul de pământ.
Acei ce calcă pe cadavrele copiilor unui veac
sunt călăii omenirii;
tovarășul roșu spre care v'ați îndreptat speranțele
e Tamerlanul zilelor noastre.
Cine clădește o lume nouă pe leșuri
nu e demn de lumina soarelui
și-l vor sugruma urmașii.
Coborâți-vă în voi și înțelegeți:
*Cei ce cred că 'n viitor vor trăi bine
fără muncă și trudă,
mor în mizeria prezentului.*
Să ne 'ntoarcem de unde am pornit.
Binele ți-l făurești singur.
Amarul ce ne arde să-l potolim la flacăra răbdării.
Nimeni în lumea asta nu-i lipsit de clipa fericirii...
Și poate asta e tot pentru toți.

ORFANII

Copii sortiți durerii, copii ai nimănui,
Rămași în griji streine pe mâna ori și cui,
Când trupul vostru frageț, curat ca apa lină,
Dorește mângăerea și dragostea deplină,
În jurul vostru este trist și rece locul, —
Mustrarea dela rude vă arde ca și focul.
Înfrângerea în viață de-acum răsare 'n voi
Și crește cu făptura scădată în nevoi.
Nu va privit în față un zâmbet părintesc,
Iar lacrima, oftarea, în pieptul vostru cresc;
Și dacă pe drum mergeți, cei tari, cu îngâmfare
Trec și lasă 'n urmă jignire pe cărare.
Când dela munci vă 'ntoarceți istoviți de trudă,
Nimeni nu v'așteaptă dorul să v'audă.
În lume suferința ființa vă petrece, —
Izvorul desnădejzii din voi nu vrea să sece.

ADY ENDRE

Ai cuprins cu lăcomie toată măreșia vieșii
Și ți-ai săturat gândirea cu seninul cugetării,
Ochii tăi priveau departe cu bujorii tinereții,
Tot flămânzi de zări albastre și de dorul depărtării.

Ai fost singur în mulțime, ca o oază în pustiu,
Ziua povesteai cu frunze, ierburi și cu mici găngănii,
Noaptea, tolănit pe muze, te-apuca într'un târziu,
Cu icoana lumii 'n suflet, stelelor făcând mățăanii.

Cerul ți-a fost adăpost și potecă fulgerarea,
Doar în mijlocul naturii trupul tău simșia fior,
Cu toiagul pribegiei, tu ți-ai pietruit cărarea:
Cu credință, cu iubire și durerea tuturor.

CLUJUL

Prinde în asfalt cetatea arborii din caldarâm
Și femeii cu pași alene tremură 'n răcoarea serii,
Căci trezită 'n gemănare patima topită 'n trup
A 'nflorit ca și un mugur la ivirea primăverii.

În pervazul din ferestre stau burgheze decoltate
Cu priviri iscoditoare, lacome, mereu tot cată
O făptură mult dorită în lungi nopți de insomnie, —
Și oftează când un semn face inima să bată.

Pe stradele tănuite fete cu chemări în mers,
Iute vor ca să dispară cu tovarășul ales,
Ca să soarbă 'n plin idila începută 'ntr'un sat,
În orașu 'n care odată grofii dragoste-au cules.

NEGURĂ

Doarme sufletul pe sârmă,
Pleptul mi-e străpuns de cuie.
Suferința îmi fu cărmă
Iute vrând să mă răpuie.

Imi colindă în tot trupul
Tainice simțiri de pradă
Și păcatele cu grupul
Stau deasupra mea să cadă.

Imi târăsc încet toți anii
Și îi strâng în mine pungă
Cum la târlă strâng ciobanii
Oile, de merg în strungă.

Cu iubiri îmi tocii viața,
Cu cetitul nopți pierdui,
Peste mine căzu ceața
Și 'n vâltoare încăpui.

Ce să mai doresc acum
Când tot răul mă 'nconjoară
Și când moartea 'mi iese 'n drum
De puterile 'mi doboară?

O LACRIMĂ

De mine îşi va aminti via mea,
cu nucii dintre rânduri,
cu cireşul din cărare
în coaja căruia, tata a crestat
c'un vârf de cuşit
anul naşterii mele, —
şi piersicii ce-i mângăiam
când erau smicele.

Fântâna dela Caldeşi
vărsa-va din ciuturi
o lacrimă . . . două, pe chei,
în amintirea prourului ce-l făceam odată
dup' un vechi obicei.

Dealul Strâmbii
și colnicele pe unde-apuci
spre teiul lui Trincă,
îmi vor păstra glasul
din vremea când îngânam atâția cuci.

Și plaiu 'ntreg, cu garduri vii,
plin de jocurile mele,
îmi va ascunde tinerețea
prin hățișuri și nuele.

EMINESCIANĂ

Când ne-a cuprins din nou amorul
Vechea dragoste e moartă,
Când mugurii au înverzit
Frunza vânturile o poartă.

DIONISIA CĂ

Când jeregalul de iubire cu glas de vâlvătaie cântă,
Veniți, ca să topim troița dorului ce ne frământă
Și să pierdem rostul lumii ca pe un strop de roauă 'n mare
Cununându-ne făptura cu senin din larga zare;
Să trecem chinul îngrăgirii peste orișice hotar, —
Dragostea trăită 'n clocot ne vindecă de mult amar.
In fâlăirea lor cocorii vor duce sbor de 'mbrășișeri
Cum îngerii la denii duc tămâia sfintei Învieri;
In braniștile de prin crânguri ne-or dușmăni safiri, fauni,
Când nimfelor le așin calea prin deșișuri de aluni
Și le mușcă lacom sâinii de se'neacă 'n cerul gurii
Când din corn Diana sună prin colnicele pădurii.
Ochii zellor clipi-vor din raiurile lor eterne
Când soarele privirii noastre strălucirea își va cerne.
Vom săvârși atunci păcate ca vechii preoți egipteni
Iar crengile 'n polata lor ne vor ascunde prin poeni,

V I O L U L

Când Ana 'și lăsă trupul de șarpe 'n voia mea
Nu gândii, Stăpâne, că-i fapt' așa de rea;
Când tremurau la Ana dorințete la piept,
Uitai ce nu se poate, uitai ce este drept.

Coboară-mă de adreptul în iadul blestemat!
Cu sulii mă străpungă vr'un gâde încercat, —
Asemenea 'ndrăzneală e demnă de tortură
Și orice rugămintă știu că nu te 'ndură!

Cum patima aceasta nu poate să-mi treacă,
În aiurări turbate, Tu, sufletu-mi îneacă;
Balaurii din ghenă făptura-mi venineze
Și ochii mei zănalici să nu mai lăcrimeze.

Și apă clocotită la 'nchieturi să-mi puie,
Să-mi bată drept în creier, c'o multe, patru cuie,
Pe sticle sfărâmate genunchii mei să joace
Și 'n cazane aprinse trupul să mi-l toace.

Și orice chin mai greu de-ar născoci Satana
Cu mine să-l încerce, că mult iubii pe Ana!
L'ășa nelegiuire trebuie osândă
Să ia aminte alții să nu mai stea la pândă.

Să ispășesc greșeala de-a fi iubit cu sete
În pulbere de patimi — vârtejuri de erete —
Pe Ana mlădioasă ca presura în sbor,
— Nălucă 'ntr'o furtună din luna lui Cuptor.

Iar când vei crede, Doamne, din lume să mă ei
Această amintire să 'nchidă ochii mei!
Acuma simt că 'ncepe să mi tremure ființa, —
Pentru gene negre ușoară-i suferința!

CRIMA STRĂBUNILOR ATEI

Când sgomotul pașilor tăi nu-l mai aud,
Când viforul vorbelor tale 'ncetează,
Abia atunci pricep iubirea ta trează, —
Fiorul mă cuprinde
Ca frigul unui rod crud.

Să fii tu îngânarea simțirilor mele ?
Să fii tu blestemul anilor mei ?
Pe buze să ai crima străbunilor atei ?
Sau ești o făptură a păcatelor grele ?

Nebună fecioară, trăznită, ca vârful de plop,
Tu ești înfristarea unui suflet pizmaș,
Aspra mea privire — ca piatra 'n ogaș —
Îți smulge veninul nelăsând un strop.

. . .

În trupul tău sdravăn și plin de vigoare
Îmi văd sănătatea aprinsă 'ntr'o rugă
Și cum stau înaintea-ți ca o smerită slugă
Mă prinde dorința cu-a focului dogoare.

. . .

Este roșie ca macul
Și 'nfocată ca lumina,
Este neagră ca și ura
Și 'ndrăzneală ca voința,
Dragostea ce-ai dăruit-o
Într'o zi, cu toată vina,
Și făptura ta curată
A svârlit pe loc căința.

. . .

Strânge-ți viața ta în tine
Și adoră tot ce-a fost,
Doar trecutul — câte-odată —
Îi mai dă vieții roș.

CĂLĂTOR

Nu trece nepăsător pe lângă nimic !
Chiar o vatră de cenușe lâng'un colnic
Arată că suflete s'au încălzit la foc,
— Câți n'or fi fost băluși de nenoroc !

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
1. Poetul	7
2. De prin veacul douăzeci	10
3. Gânduri arse de sublim	11
4. Copilul meu	13
5. Raza soarelui murise	14
6. Eu cânt	16
7. In largul seninului de dimineți	17
8. Singur	19
9. Copilăria mea	20
10. Rătăcit	22
11. Eminescu	24
12. Psalm	25
13. Muma Pădurii	27
14. Binele	30
15. Copacii satului	31
16. Mama	33
17. Dor păgân	36
18. Copiilor	38
19. Metapsihică	39
20. Insomnie	40

	<u>Pag.</u>
21. Pelerinul	41
22. Mișei	45
23. Intr'o veșnică alergare	46
24. Departe	48
25. Cu gându 'n gol	50
26. Strop de lumină	51
27. Sfârșit	52
28. Jar	53
29. Se 'nopta	55
30. Din vremea de azi	57
31. Ceață	59
32. Se sting de dor	62
33. Așa trăim	63
34. Vin țâganii	64
35. Pe coama unui murg	71
36. Iubirea mea	72
37. Cântau odată	74
38. Dora	75
39. Zănatic	76
40. Dorul de păcat	77
41. Faunul	78
42. Ostrovul plăcerii	80
43. Craii de noapte	81
44. Urme de sărut	83
45. Medievală	85
46. Oceanul de plăcere	87
47. N'ai avut ce da	89
48. Băetana	91
49. Despărțire	92
50. Greșala	93
51. Mormintele pustii	94

	Pag.
52. Fată bătrână	96
53. Noaptea	98
54. Soare	100
55. Primăvară	102
56. April	104
57. Vreme pestriță	106
58. In prour	109
59. Noapte umedă de Mai	111
60. Dimineața de Iunie	113
61. După ploaie	115
62. E vară	117
63. Zăpuc	119
64. Asfințit de vară	121
65. Secerat	123
66. Seară de August	124
67. Sfântul Ilie	126
68. Toamna	127
69. Vine iarna	128
70. Noemvrie	129
71. Viforul	130
72. Ianuarie	131
73. Mărunțălu	133
74. Pigmei	135
75. Durerea goală	136
76. Țara mea	137
77. Părerii de rău	138
78. Șomerii	139
79. Orfanii	142
80. Ady Endre	143
81. Clujul	144

	<u>Pag</u>
82. Negură	145
83. O lacrimă	147
84. Eminesciană	149
85. Dionisiacă	150
86. Violul	151
87. Crima străbunilor atei	153
88. Călător	155

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2017